

Oslo 15.mai 2026

Innspill fra NHO Geneo etter møte i Nasjonalt forum for lærerutdanninger og profesjonsutvikling

Rammeplaner for lærerutdanningene

Ledelsesbegrepet må være tydelig inn blant ansvarsområdet til barnehagelærere i ny rammeplan for lærerutdanningene.

Barnehagelærere må også vite om den utadrettede ledelsen som handler om å lede arbeidet inn i fora som PPT, barnevernet og andre relevante instanser i kommunen, dette bør komme frem i læreplanen.

Ledelse av endrings- og utviklingsarbeid gjennom barnehagen som en lærende organisasjon i takt med samfunnsendringer.

Begrunnelse: Disse to kompetansene berører ledelsesarbeidet og -ansvaret for lærere i barnehage. Ledelse i en barnehagekontekst er et komplekst område. Dette omfatter selvledelse, ledelse av enkeltbarn, barnegrupper og hverdagsituasjoner. Å lede i barnehagen innebærer pedagogisk ledelse av barnegrupper, men også ledelse, veiledning og samarbeid med ansatte i team med ulike roller, bakgrunner og kompetanser. I tillegg krever det utadrettet ledelse gjennom foreldresamarbeid, samarbeid med eksterne aktører og profesjoner, og arbeid med å utvikle barnehagen som en lærende organisasjon.

Innspill fra NHO Geneo

- **Mandat for Nasjonalt forum for lærerutdanning og profesjonsutvikling (NFLP)**

Under "Organisering og rammer" er det under kulepunkt tre står det: Forumet nedsetter et arbeidsutvalg som sammen med KD foreslår agenda for møtene i forumet, og har ansvaret for saksforberedelse. NHO Geneo ønsker en redegjørelse for hvordan det gjøres utplukk i arbeidsutvalget. Om det gjøres valg blant medlemmene i forumet på bakgrunn av størrelse, antall medlemmer etc. NHO Geneo har 712 medlemsbarnehager og NHO nå nærmere 200 barnehager på tariffområdet

- **Oppmyking av kompetansekravet i pedagognormen**

Pedagognormen er i dag avhengig av høy bruk av dispensasjonsregel for å kunne sies å være oppfylt. Da dispensasjon fra utdanningskravet kun gis med ett års varighet bidrar det til potensielt høy utskifting av voksenpersoner rundt barn, jobbsikkerhet for den enkelte ansatte og uforutsigbarhet for både barnehageeier og øvrige ansatte.

På samme måte som innen skole er det behov for å forsterke det tverrfaglige arbeidet i barnehage. Særlig ser et økende behov for spesialpedagoger, barnevernspedagogisk kompetanse for å styrke arbeidet med tidlig innsats overfor barn fra utsatte familier, samt spesifiserte pedagogretninger for å ivareta profilbarnehagene.

For å sikre høy andel ansatte med relevant pedagogisk kompetanse, rikere fagmiljøer, bedre jobbtrygghet og mindre turnover – og dermed høyere kvalitet i barnehagene, må kompetansekravet i pedagognormen endres. Dette bør gjøres på følgende måte:

- 1) Klargjøring av at barnehagelæreren som en lederfunksjon i barnehagene. For å være pedagogisk leder forutsetter det barnehagelærerutdanning eller at en er i forpliktende etterutdanning for å bli barnehagelærer.
- 2) Fjerne kravet om dispensasjon fra utdanningskravet for andre pedagogiske utdanninger med tre år eller mer fra høyskole eller universitet.

- **Innretting av barnehagelærerutdanningene**

Lærerutdanningen til (små)skole og barnehage bør endres, slik at studentene gis større muligheter i jobbvalg, karriereutvikling og videreutdanning. Dette kan gjøres gjennom å gjøre første halvdel (evt. studieår) til en felles utdanning, for at studentene så fordyper seg i til lærer, barnehagelærer, spesialpedagog, barnevernspedagog etc. i andre halvdel. Dette vil gi flere karriereveier og øke attraktiviteten ved yrket.

Videre må utdanningen tilpasses fremtidens barnehager. Det foreligger i dag et spenningsforhold mellom flere krav de siste årene til barnehageansattes utdanning og kompetanse, og en økende mangel på kvalifisert personale, forsterket av at færre unge søker utdanning rettet mot barnehagesektoren.

- **Rekrutteringsfremmende tiltak NHO Geneo; Gutter og barnehage**

Gutter på 10. trinn ved ungdomsskoler over hele landet inviteres til å tilbringe en dag i en av NHO Geneos medlemsbarnehager. Her får de anledning til å bli kjent med barnehagelæreryrket gjennom praktisk erfaring og innsikt i arbeidshverdagen, og samtidig utforske om dette kan være en aktuell yrkesvei.

Gjennom Gutter og barnehage ønsker NHO Geneo å gi gutter innsikt i og erfaring med barnehagehverdagen, samtidig som vi vil bidra til å endre holdninger og vekke interesse for et yrke som er både meningsfylt og samfunns viktig.

Gutter og barnehage skal bidra til å øke andelen menn i barnehagesektoren, fremme likestilling gjennom bedre kjønnsbalanse og større mangfold blant barnehageansatte, og styrke barnehageyrkets omdømme som en attraktiv karrierevei.

Dette initiativet er et endagsarrangement som gir gutter på 10. trinn en unik mulighet til å bli kjent med barnehageyrket og få innsikt i arbeidshverdagen. NHO Geneo planlegger gjennomføringen i sine 712 medlemsbarnehager over hele landet, og legger til rette for bred deltakelse og god mobilisering.

Fra 2026 er det inngått samarbeid med totalt ti barnehagelærerutdanninger ved ulike høyskoler og universitet rundt om i landet. For utvalgte barnehager og ungdomsskoler vil det under besøkene i november være noen gutter som er noen timer i barnehagen først for yrkesutprøving, for så å ta turen til campus etterpå. Her vil ansatte fra barnehagelærerutdanningen og rollemodeller som enten er lærere på barnehagelærerutdanningen og/eller studenter ta i mot guttene.

Samarbeidet gir et viktig løft for å styrke rekrutteringen til barnehagelærerutdanningen. Samtidig bidrar det til å få flere menn inn i en av samfunnets mest betydningsfulle, varierte og engasjerende profesjoner.